

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 6 (49)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2013

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 6 (49). — Рівне: РДГУ, 2013. — 210 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних питань викладання іноземної мови за матеріалами доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», проведеної Рівненським державним гуманітарним університетом, та з проблем вищої освіти за матеріалами міжнародної науково-методичної конференції «Вища освіта в Україні: проблеми та перспективи розвитку», яка відбулась у Луцькому національному технічному університеті.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, викладачів та студентів вищих, професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 26.04.2013 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 08.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

2. Зайчикова Л. Значення гри у навчанні іноземних мов / Л. Зайчикова // Рідна школа. – 2009. – №7. – С.68.
3. Зеня Л. Я. Ділова гра як засіб навчання професійно орієнтованого спілкування німецькою мовою учнів економічних класів / Л. Я. Зеня, В. І. Чобітько // Загальна школа. Гуманізація навчального процесу. Випуск XLVI. Слов'янськ. – 2009. – С. 207-213.
4. Конспект лекцій з дисципліни «Методика проведення рольових та ділових ігор у навчанні іноземних мов» для курсів підвищення методичної та педагогічної кваліфікації викладачів іноземних мов / О. Б. Тарнопольський. – Дніпропетровськ: Вид-во ДУЕП, 2003. – 28 с.
5. Тарнопольський О. Б. Ділові ігри у навчанні іноземних мов для спеціальних цілей у вищій школі / О. Б. Тарнопольський // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Випуск 85. Серія: «Педагогічні науки». – Чернігів: Чернігів. нац. пед. ун-т, 2011. – С. 231-234.

О. В. СТОЛЯРЧУК. ДЕЛОВАЯ ИГРА НА УРОКАХ НЕМЕЦКОГО ЯЗЫКА КАК СРЕДСТВО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМОВЫРАЖЕНИЯ СТАРШЕКЛАССНИКОВ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ В КОНТЕКСТЕ ЛИЧНОСТНО СОРИЕНТИРОВАННОГО ПОДХОДА

Резюме. В статье рассматривается деловая игра как эффективное средство обучения немецкому языку в контексте личностно ориентированного подхода. Предлагается определение понятия «деловая игра», сосредотачивается внимание на основных характеристиках, методике организации и проведения деловых игр в процессе обучения иностранному языку старшеклассников в общеобразовательной школе.

Ключевые слова: деловая игра, профессионально ориентированная ролевая игра, профессиональная среда, личностно ориентированный подход.

O. V. STOLIARCHUK. BUSINESS GAME AT GERMAN LESSONS AS A WAY OF PROFESSIONAL SELF-EXPRESSION OF SENIOR PUPILS IN THE SECONDARY SCHOOL IN THE CONTEXT OF INDIVIDUALLY ORIENTED APPROACH

The summary. The article discusses the business game as an effective way of learning the German language in the context of individually oriented approach. A definition of «business game» is given, also the attention is focused on the basic characteristics and methods of organization of business games in learning a foreign language in the secondary school.

Key words: business game, professionally oriented role-playing game, professional environment, individually oriented approach.

Одержано редакцією 21.03.2013 р.

УДК: 378.147:811.12

К. В. ТРЕТЬЯКОВА

ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

Резюме. У статті аргументовано необхідність інтегрувати дисципліну «Латинська мова» в освітній процес з метою формування професійної самоосвітньої компетенції майбутніх філологів, вчителів іноземних мов.

Ключові слова: самоосвітня компетенція, латинська мова.

Постановка проблеми. Актуальність досліджень, присвячених формуванню самоосвітньої компетенції, є на даний момент досить високою. Самоосвітня компетенція тлумачиться як необхідна основа для успішного розвитку та професійної діяльності молоді людини.

Удосконалення професійної компетентності, заохочення прагнення до самоосвіти та впровадження інновацій – перший крок до підняття вивчення іноземних мов на кардинально новий рівень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для розвитку ідей, запропонованих в теоретичних дослідженнях [2; 3; 4; 5], доцільним видається розробити практичні рекомендації та методики інтегрованого навчання латинської та сучасних іноземних мов, враховуючи як лексичний, граматичний так і синтаксичний рівень мов. Таким чином, актуальність даного дослідження пов'язана із безперервністю освіти та вмінням удосконалити лінгвістичні самоосвітні знання та навички на міждисциплінарному рівні, що визнається особливо важливим для майбутніх вчителів-філологів як послідовників цієї стратегії.

В якості об'єкта дослідження обрано процес інтегрованого навчання латинської та іноземної мов студентів I курсу факультету іноземної філології РДГУ з метою формування у них самоосвітньої компетенції.

Предметом дослідження є рекомендації щодо формування самоосвітньої компетенції студентів на основі міждисциплінарної взаємодії елементів сучасних іноземних та латинської мов.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розробка рекомендацій для формування самоосвітньої компетенції студентів із використанням міждисциплінарних зв'язків між латинською та сучасними іноземними мовами. Для досягнення окресленої мети необхідно вирішити наступні завдання: 1) визначити поняття «самоосвітньої компетенції»; 2) виявити педагогічні умови формування самоосвітньої компетенції та критерії її сформованості; 3) розробити рекомендації щодо формування самоосвітньої компетенції на основі взаємодії елементів латинської та іноземних мов (останнє завдання потребує подальшого кропіткого і детального вивчення). Зауважимо, вирішення зазначених питань повинно відбуватися за оптимальної взаємодії викладача та студента і широкого доступу до довідкових матеріалів (зокрема, електронних).

Реалізація окреслених завдань є можливою за використання цілої низки аналітичних, узагальнюючих науково-дослідних методів та прийомів, збору та накопичення даних, виходячи з власного викладацького досвіду.

Наукова новизна полягає у спробі вперше створити методичні рекомендації щодо формування самоосвітньої компетенції із урахуванням інтеграції навчання латинської та сучасних іноземних мов як в лексичному, так і в граматичному аспектах.

Практична цінність дослідження знайшла своє вираження в розробці робочої програми та укладанні навчально-методичного комплексу та практикуму з латинської мови для студентів I курсу факультету іноземної філології.

Рекомендації щодо інтегрованого навчання латинської та англійської мов дозволять сформувати у студентів готовність обрати власний освітній маршрут, що забезпечуватиме їх знаннями та вміннями, необхідними для успішного самостійного оволодіння іноземними мовами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналізуючи використання латини як інструмента формування лінгводидактичних компетенцій, нами виявлено ті особливості цієї дисципліни, завдяки яким доцільно формувати самоосвітню компетенцію. Адже завжди вважалося, що ті, хто вивчав латинську мову, з легкістю засвоюють й інші європейські мови. Будучи тривалий час мовою спілкування різних народів середньовічної та ренесансної Європи, латина робила можливим знайомство із багатим культурним майже двотисячелітнім спадком. Тому й оволодіння латиною провокує сприйняття європейських мов як певної єдності, породжуючи відчуття знайомства з основами цієї спільноти. Таке відношення знімає психологічні труднощі, які виникають перед початком вивчення іноземної мови, формує готовність вивчати декілька іноземних мов.

Необхідність інтегрованого вивчення латинської і (зокрема) англійської мови була вперше методично обґрунтована Н.Л. Кацман [4]. Детально розглядається ця проблема в дисертаційних дослідженнях А.Л. Алтонена [2] та О.О. Цивкунової [5].

Самостійність якнайкраще формується на основі міждисциплінарного впливу [2; 4]. Сучасна лінгводидактика надає міждисциплінарному впливу все більшого значення, оскільки він створює умови для перенесення знань та навичок в нові ситуації, підвищуючи тим самим їхню гнучкість та міцність. Виникає необхідність спланувати викладання латинської мови в руслі міждисциплінарної взаємодії, інтегрувавши її вивчення у процес викладання та навчання інших сучасних мов, підвищивши самостійність студентів у набутті ними лінгвосамоосвітніх навичок.

Найбільша трансформація можлива при інтегрованому вивченні двох (або більше) іноземних мов, схожих як за своїм лексичним складом, граматичною будовою, так і синтаксично-стилістичними особливостями, як наприклад англійська, французька і латинська мови. На початковому етапі вивчення латини дуже корисними є лінгвосамоосвітні знання та навички, сформовані на досвіді опанування однієї з сучасних іноземних мов. Важливо, що іноземна мова, яка вивчалась студентами вже давно (як обов'язкова шкільна дисципліна), найвірогідніше цілеспрямовано ще не могла впливати на формування самоосвітньої компетенції, тому інтегрований аспектичний підхід у викладанні латинської мови, хоча з організаційної точки зору є складним, проте видається найрезультативнішим.

Досвід підтверджує, що оволодіння латинською мовою на базі отриманих раніше знань сучасних іноземних мов суттєво підвищується через наступні аспекти:

- розуміння граматики мови як системи;
- вміння систематизувати й трансформувати граматичні моделі;
- знання латинських морфем, терміноелементів, що увійшли до наукової та соціокультурної лексики сучасних мов, а звідси розуміння латинських слів;
- здобуті навички з перекладу текстів із використанням словників та граматичних довідників;
- навички трансформації структури речення з активного стану в пасивний і vs.

При формуванні методичного компоненту самоосвітньої компетенції використання латини в якості основи є ефективним через: 1) неоціненний вплив латини на сучасні європейські мови, зокрема, запозиченні з латини морфеми, які беруть участь в словотворі європейських мов; 2) знання латинських словотвірних елементів, що створює підґрунтя для розуміння сучасних термінологічних систем; 3) вміння розуміти незнайомі слова з опорою на відомі морфеми; 3) логічну будову граматики, розвинуту морфологію, майже повну відсутність лексичних та граматичних запозичень. Власне через ці причини процес навчання перетворюється на тренування лінгвістичного мислення, адже розвивається вміння розуміти незнайомі слова з опорою на відомі морфеми; набуті навички виділяти граматичну конструкцію в реченні та трансформувати її; навички перекладу тексту з маловідомої мови з використанням словника та граматичного довідника.

Наведені аспекти вказують на існування меж ефективного використання інтегрованого навчання латини та сучасних іноземних мов. Так, вибір правильного порядку слів в латинському реченні усвідомлюється студентами, які вивчають англійську мову стриманіше, раціональніше, що свідчить про добре закріплені навички у побудові речень із сталим порядком слів. Відповідно, в тих аспектах, в котрих різниця між мовами є особливо відчутною, неможливо сформувати умови для позитивного перенесення знань і вмінь з іноземної мови до латинської. Межі ефективного використання інтегрованого навчання латинської та іноземних мов виявляються у проблемах міжмовної інтерференції, відповідно в тих аспектах, в яких різниця між мовами є

особливо великою, і неможливо сформувати умови для позитивного перенесення знань та вмінь з іноземної мови до латинської. Найважчим тут є надання суто теоретичним завданням загальноосвітньої дисципліни гуманітарного циклу «Латинська мова» практичної направленості. Отже виникає необхідність інтегрувати даний предмет в освітній процес, підкоривши його викладання меті навчання в гуманітарному ВНЗ – формуванню професійної компетентності вчителя іноземної мови.

Висновки. Саме такий підхід дозволить суттєво підвищити рівень сформованості самоосвітньої компетенції порівняно з тим рівнем, котрий досягають студенти в процесі стихійного формування самоосвітньої компетенції при опануванні іноземними мовами.

Перспективним видається формулювання при інтегрованому навчанні латинської та іноземних мов універсальних лінгвосамоосвітніх стратегій, опис педагогічних ситуацій, що сприяють формуванню самоосвітньої компетенції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Оленич Р. М. Латинська мова: навч. посібн. / Р. М. Оленич, І. Р. Оленич, Б. В. Чернюх. – [вид. 2-ге, випр. і доп.]. – Львів: Світ, 2008. – 472 с.
2. Алтонен А. Л. Взаимопроникающее обучение грамматическим явлениям латинского и английского языков: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02. / А. Л. Алтонен. – Владим. гос. пед. ун-т. – 1998. – 16 с.
3. Дроздова Д. В. Формирование самообразовательной компетенции при обучении иностранным языкам на основе латинского языка: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Дарья Валентиновна Дроздова. – СПб., 2009. – 278 с.
4. Кацман Н. Л. Методика преподавания латинского языка / Н. Л. Кацман. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 252 с.
5. Цыркунова Е. А. Формирование автономности студента лингвистического вуза на основе междисциплинарного взаимодействия учебных курсов (английский и латинский языки): дис. ... канд. пед. наук.: 13.00.02 / Елена Александровна Цыркунова. – М., 2002. – 275 с.

Е. В. ТРЕТЬЯКОВА. ФОРМИРОВАНИЕ САМООБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ЛАТИНСКОГО ЯЗЫКА

Резюме. В статье аргументировано необходимость интегрировать дисциплину «Латинский язык» в образовательный процесс с целью формирования профессиональной самообразовательной компетенции будущих филологов, учителей иностранных языков.

Ключевые слова: самообразовательная компетенция, латинский язык.

K. V. TRETIKOVA. FORMATION OF SELF-EDUCATIONAL COMPETENCE UNDER LEARNING LATIN

The summary. A necessity to integrate Latin into the educational process to form in future philologists, teachers of foreign languages professional self-educational competence is argued in the article.

Key words: self-educational competence, Latin language.

Одержано редакцією 15.03.2013 р.

УДК: 371. 039

А. В. ФРІДРІХ

ФОРМУВАННЯ КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ У КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР

Резюме. У статті досліджується роль крос-культурної компетентності студентів як компонента глобальної освіти та її значення для налагодження діалогу культур. Автор доводить, що вивчення іноземної мови слід спрямовувати на виховання готовності до цього діалогу.

Ключові слова: крос-культурна компетентність, діалог культур.

Постановка проблеми. Вся історія людства – це діалог. Діалог пронизує все наше життя. Він є у своїй основі засобом здійснення комунікаційних зв'язків, умова взаєморозуміння людей. Взаємодія культур, їхній діалог – найбільш сприятлива основа для розвитку міжнаціональних відносин.

Навчання іноземних мов на сучасному етапі розглядається як створення умов для усвідомлення відмінностей у рідній та іншомовній культурі, виховання толерантного ставлення до представників інших народів, зниження рівня етноцентризму, формування крос-культурної компетентності, навичок іншомовної міжкультурної комунікації. Адже справжнє знання мови – це знання її внутрішнього духу (В.Гумбольдт), її логіки та культури. Мова має забезпечувати діалог культур. Для досягнення ефективності у міжкультурному спілкуванні недостатньо лише засвоїти мовну систему і набути мовленнєвих умінь і навичок. Необхідно навчитися користуватися мовою відповідно до умов соціокультурного середовища носіїв цієї мови. Домінантою навчального предмета “Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)” має бути формування пізнавальної та комунікативної культури особистості. А відтак, одним із пріоритетних завдань навчання іноземних мов визнається формування у студентів-філологів крос-культурної компетентності, що передбачає наявність знань про національно-культурні особливості країни, мова якої вивчається, про норми

З М І С Т

Розділ 1. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ТА ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.	3
ПЕРЕДМОВА.	3
<i>Антоненко Н.Є.</i> Навчання іноземної мови у світлі теорії множинного інтелекту Г. Гарднера.	4
<i>Безкоровайна О.В.</i> Інтерактивні технології навчання іноземної мови у контексті парадигми особистісно зорієнтованої освіти.	6
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Використання символічних власних імен-антропонімів при вивченні лексичних одиниць.	11
<i>Бойко Н.Г.</i> Засоби формування міжкультурної компетенції учнів на уроці іноземної мови в середній школі.	14
<i>Ветрова І.М.</i> Контекстний підхід у навчанні майбутніх учителів іноземної мови.	17
<i>Воробйова Л.М.</i> Мовленнєве спілкування як засіб навчання іноземної мови.	21
<i>Гасва Н.І.</i> Методична організація вправ для навчання читання за принципом типології.	23
<i>Горобець І.А.</i> Формування особистісної культури викладача іноземної мови в контексті діалогічного мислення.	26
<i>Гронь Л.В.</i> Організація підготовчої роботи до вільного переказу іншомовного тексту.	28
<i>Губіна А.М.</i> Проблеми розвитку креативності у студентів технічних спеціальностей засобами технології проектування.	31
<i>Джавва Н.А.</i> Робота з літературними текстами на занятті з німецької мови як іноземної.	34
<i>Дзюбишина Н.Б.</i> Стратегії навчання іноземних мов як лінгводидактична проблема.	36
<i>Забіяка І.М.</i> Особливості впровадження інтернет-технологій в організацію самостійної роботи при вивченні іноземної мови.	40
<i>Касаткіна О.В.</i> Особливості формування мовної особистості у контексті діалогу культур.	43
<i>Кочубей О.С.</i> Шляхи формування усної перекладацької компетентності студентів-філологів.	45
<i>Лавриненко О.Л.</i> Гендерні особливості мовних якостей студентів у процесі викладання іноземної мови.	49
<i>Лобанова С.І.</i> Взаємозв'язок між особливостями навчально-виховної системи та природним і соціальним середовищем у римському суспільстві родового періоду.	52
<i>Мазурок О.М.</i> Мотиваційно-сміслова готовність майбутнього вчителя іноземної мови до виконання професійної діяльності.	55
<i>Мартинюк А.П.</i> Психолого-педагогічна проблема формування комунікативних навичок у студентів технічних спеціальностей засобами методу проекту на заняттях з іноземної мови.	57
<i>Мезін В.Г.</i> Назви вправ у навчанні англійської мови.	60
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З.</i> Комунікативно зорієнтоване навчання підлітків іноземної мови: теоретико-методологічний дискурс.	63
<i>Моїсєєва О.С.</i> Формування професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови.	68
<i>Михальчук Ю.О.</i> Використання терапевтичної метафори (притчі) у професійній підготовці менеджера.	70
<i>Мороз Л.В., Трофімчук В.М.</i> Комунікативна методика навчання іноземної мови студентів професійно-природничого спрямування.	74
<i>Набочук О.Ю.</i> Становлення екологічної культури майбутнього педагога в сучасних умовах функціонування вищої освіти.	77
<i>Павловська Л.О.</i> Застосування методу логіко-семіотичних опозицій у прагмасемантичному вивченні вербальних формул побажань різноструктурних мов.	81
<i>Палій В.П.</i> Особливості взаємодії лексики та граматики в навчанні французької мови.	84
<i>Перішко І.В.</i> Роль іноземної мови у процесі професійної підготовки менеджерів з туризму.	86
<i>Середюк Л.А.</i> Моделювання мовленнєвих ситуацій на уроках іноземної мови як фактор інтенсифікації навчання.	88
<i>Станіславчук Н.І.</i> Відбір англомовного країнознавчого текстового матеріалу для формування усномовленнєвої компетенції старшокласників.	91
<i>Столярчук О.В.</i> Ділова гра на уроках німецької мови як засіб професійного самовираження старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах у контексті особистісно зорієнтованого підходу.	93
<i>Третьякова К.В.</i> Формування самоосвітньої компетенції в процесі вивчення латинської мови.	96
<i>Фрідріх А.В.</i> Формування крос-культурної компетентності студентів-філологів у контексті діалогу культур.	98
<i>Шовковий В.М.</i> Система навчання класичних мов у контексті загальної теорії систем.	101
<i>Шульжук Н.В.</i> Пріоритетні підходи до вивчення мовних одиниць в аспекті сучасних наукових лінгвістичних парадигм.	104
<i>Юрків А.Я.</i> Педагогічні засади здійснення категорії оцінки та способів її вираження у сучасній французькій мові.	108

<i>Яцюрик А.О.</i> Теоретико-методичні засади вивчення особистісних корелятивів креативності людини.	110
Розділ 2. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.	113
ПЕРЕДМОВА.	113
<i>Білоус Т.Л.</i> Залежність рівня підготовленості майбутніх працівників органів внутрішніх справ до професійної діяльності від їх емоційного стану.	113
<i>Варецька О.В.</i> Розвиток соціальної компетентності вчителя початкових класів в умовах соціокультурного середовища сільської школи.	118
<i>Горобець Т.В., Шкоба В.А.</i> Модель організаційно-методичного забезпечення практики студентів педагогічного коледжу відділення «Музичне мистецтво» в дошкільних навчальних закладах.	123
<i>Гулай О.І.</i> Акмеологічні та синергетичні засади неперервного навчання майбутніх будівельників.	126
<i>Димар Н.М., Поліник С.І., Романенко О.В.</i> Значення біоетики у формуванні природничо-наукової компетенції при вивченні біології.	131
<i>Долуда А.В.</i> Формування цілей навчання проектуванню харчових підприємств майбутніх інженерів-технологів.	134
<i>Єршова Л.М.</i> Формування системи виховних ідеалів міщанського стану підросійської України.	136
<i>Зарицька А.А.</i> Сутність та структура готовності до професійної самореалізації майбутнього вчителя музики.	141
<i>Ільмінська О.О.</i> Структурування змісту навчання майбутніх інженерів-технологів з технології хлібобулочних виробів.	144
<i>Кирмач Г.А.</i> Цінність іншої людини: аналіз поняття.	147
<i>Козіброцький С.П., Файдевич В.В.</i> Технологія конструювання навчального процесу фізичної культури.	152
<i>Козяр М.М., Сасюк З.К.</i> Опорні кресленики як ефективний інноваційний засіб вивчення правил нанесення розмірів.	154
<i>Колосова Л.М.</i> Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності управління професійним розвитком методистів районних (міських) науково-методичних установ.	158
<i>Кравчук М.Г., Головченко О.В., Жгут О.А., Романенко О.В.</i> Реалізація принципу наступності в процесі засвоєння базових біологічних знань студентами-медиками.	161
<i>Лепкий М.І., Подоляк В.М., Саварин П.В.</i> Оцінка готовності студентів-магістрів вищого технічного навчального закладу до педагогічної діяльності.	165
<i>Олексів Н.А.</i> Теоретичні засади організації самостійної роботи студентів вищих технічних навчальних закладів.	167
<i>Павленко О.М.</i> Проблема джазової імпровізації у змісті інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики.	171
<i>Падалко А.М., Падалко Н.Й.</i> Педагогічні аспекти міжпредметної взаємодії в процесі багаторівневої підготовки майбутніх інженерів-електриків.	173
<i>Полухтович Т.Г.</i> Участь вищої освіти України в Болонських перетвореннях.	177
<i>Поніманська Т.І.</i> Динаміка формування готовності студентів до гуманістичного виховання дітей старшого дошкільного віку.	179
<i>Потапюк Л.М., Потапюк І.П.</i> Докторські програми як складова модернізації системи вищої освіти в Україні.	186
<i>Романовська Т.І., Левчук Н.І.</i> Організація освіти у вищій школі.	189
<i>Руда О.Ю.</i> Деякі аспекти інтеграції знань студентів у процесі вивчення біологічних дисциплін у медичних вишах.	191
<i>Триндюк В.А.</i> Академічна мобільність студентської молоді Волині: проблеми та перспективи розвитку.	193
<i>Щербініна О.М.</i> Методологічні засади інструментально-виконавської підготовки музиканта-педагога в системі мистецької освіти.	196
<i>Янцур М.С.</i> Профорієнтаційна підготовка майбутніх педагогів у системі вищої освіти.	199
<i>Відомості про авторів.</i>	206